

Ilja Jasjin

Schetsen uit de gevangenis

19 december 2022

Bij het verdelen van de gevangenen over de cellen, worden ze door het gevangenispersoneel angstvallig gescreend. Ze laten mensen zonder strafblad bijvoorbeeld niet samen zitten met recidivisten. Als je een gewapende overval hebt gepleegd, heb je grote kans om bij afpersers en moordenaars gezet te worden. Mensen met aanzien binnen de criminele wereld worden in de regel apart gehouden van het gros van de arrestanten.

Politieke gevangenen worden bij 'economische' gezet. Zo ging het bij mij ook: bijna altijd bleek ik mijn cel te delen met ondernemers of juristen die beschuldigd werden van fraude en ambtenaren die moesten voorkomen in verband met omkoping. De quarantaineafdeling 'Beer', waar ik de twee weken voor mijn overplaatsing naar het spetsblok verbleef, was echter een uitzondering: hier kwam het hele gamma aan artikelen uit het Wetboek van Strafrecht samen. Jongens die erin gespecialiseerd waren tot wel 40 pakjes boter onder hun kleding mee te nemen. Zakkenrollers die in de drukte mensen hun portemonnee afhandig maakten. Dealers die zakjes drugs verstopten in portieken. Bijna allemaal zonder vaste woon- of verblijfplaats; de Moskouse stations waren hun habitat.

Voor mijn arrestatie werkte ik wel eens als vrijwilliger voor de stichting 'Nachtopvang'. We gingen naar het Plein van de drie stations om eten uit te delen aan daklozen en andere behoeftigen; ik schepte borden soep op uit grote vaten. En nu bleken zich onder mijn celgenoten ineens twee mannen te bevinden die ik in die tijd borsst had gegeven. Ze wisten het nog en moesten erom lachen.

De wereld is klein

Op de brits naast mij lag een oudere Tadzjiek die ziek was. Er was een pistool gevonden: ergens bij de vuilstorkoker lag een versleten 'Makarov'. Ze haalden de politie erbij en de bewaker, die slecht Russisch sprak, werd aan een lang verhoor onderworpen, terwijl hij geen enkel idee had wat ze van hem wilden. Tegen de ochtend stelden ze voor dat hij een papier zou ondertekenen waarop stond dat het pistool van hem was. De politiebeambte zei dat het afgehandeld zou worden als vrijwillig afstand doen en dat de Tadzjiek er waarschijnlijk zelfs een beloning voor zou krijgen. Later.

De naïeve bewaker ondertekende alles en dezelfde avond nog kon hij zich installeren in zijn gevangeniscel. Artikel 222 van het Wetboek van Strafrecht van de Russische Federatie, in de volksmond 'de drie ganzen'. Met een maximumstraf van vijf jaar voor wapenbezit.

De meest kleurrijke buurman was een oude Dagestaan, die de hele cel bijvoedde met gecondenseerde melk en sterke verhalen vertelde over zijn wilde jeugd jaren. Hij zit in

voorarrest op verdenking van valsemunterij. Zijn onderzoek verloopt langzaam, 'de diaken' zit al twee jaar achter de tralies.

Hij vertelt dat de rechercheur bij zijn aanhouding hard had geschreeuwd en tijdens het verhoor beloofde dat ze hem zouden doodschieten voor landverraad.

'Dacht je nou echt dat je alleen maar zwart geld zat te drukken?' gilte de agent. 'Nee, verdomme! Jij tast in de zakken van Poetin!'

Arme Poetin.